

dosarul nr.2r-388/2020

prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (Al. Roșca)

instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (S. Procopciuc, N. Chircu, E. Grumeza)

DECIZIE

16 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Judecătorii

Dumitru Mardari

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Procopciuc Angela,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Procopciuc Angela împotriva lui Pașa Iurie și Pașa Valentina, intervenient accesoriu Ministerul Justiției cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 25 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Procopciuc Angela,

c o n s t a t ă :

La 11 decembrie 2019 Procopciuc Angela a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Pașa Iurie și Pașa Valentina, intervenient accesoriu Ministerul Justiției cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată,

Prin hotărârea din 06 martie 2020 a Judecătoriei Bălți, sediul Central acțiunea a fost respinsă.

La 09 martie 2020 Procopciuc Angela a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 06 martie 2020 a Judecătoriei Bălți, sediul Central.

Prin încheierea din 19 mai 2020 a Curții de Apel Bălți nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Procopciuc Angela și i-a fost acordat termen până la 15 iunie 2020 pentru lichidarea neajunsurilor și anume indicarea în cererea de apel a esenței și temeiurilor apelului, argumentele ilegalității sau netemeinicii hotărârii contestate, motivele de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea apelului, inclusiv pentru înregistrarea la Direcția Evidență și Documentare Procesuală (cancelaria) Curții de Apel Bălți a apelului motivat cu semnătura olografă și în atâtea copii câți participanți sunt la proces. Fiindu-i explicat că dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită.

Prin încheierea din 25 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți a fost restituită cererea de apel depusă de Procopciuc Angela, din motiv că apelanta nu a lichidat în termen neajunsurile din cererea de apel.

Invocând ilegalitatea încheierii din 25 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți, la 08 iulie 2020, Procopciuc Angela a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, repunerea apelantei în termenul de depunere a apelului motivat și achitarea taxei de stat și acordarea

unui termen suplimentar de executare a indicațiilor din încheierea din 19 mai 2020 a Curții de Apel Bălți.

În motivarea recursului a invocat că cererea de apel i-a fost expediată doar prin poșta electronică, iar la 19 mai 2020 a fost nevoită să plece peste hotarele țării în legătură cu deschiderea unui proces penal pe faptul dispariției fiicei sale. S-a aflat peste hotare până la data de 18 iunie 2020, când a revenit în țară. Prin declarația de frontieră din 18 iunie 2020 a fost obligată să se afle în autoizolare, în carantină până la 03 iulie 2020.

Revenind la serviciu la data de 06 iulie 2020, a recepționat încheierea din 25 iunie 2020.

A mai indicat că instanța de apel, având în vedere cerințele legale de prelungire automată a termenilor procedurali în legătură cu perioada pandemiei, inclusiv ordinele interne ale președintelui Curții de Apel Bălți din 04 iunie 2020 și 15 iunie 2020, prin care se indică că judecătorii vor proceda la preschimbarea din oficiu a termenelor de judecată prin contramandarea ședințelor cu înștiințarea obligatorie a participanților despre măsurile operate, urma din oficiu să dispună prelungirea termenului acordat prin încheierea din 19 mai 2020. Însă instanța nici din oficiu nu a prelungit termenul pentru depunerea apelului, nici la solicitarea apelantei din cererea din 08 iulie 2020.

În conformitate cu art. 425 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de recurs remarcă că încheierea contestată a fost emisă la data de 25 iunie 2020. Prin urmare, recursul declarat la data de 08 iulie 2020 este în termen.

Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților și intervenientului accesoriu copia recursului, fiind recepționat de către Ministerul Justiției, însă referință nu a fost depusă.

Plicul cu corespondența în adresa intimaților Pașa Iurie și Pasa Valentina a fost restituit instanței cu mențiunea „nereclamat”.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 369 al. (1) lit. a) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea de apel dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

În conformitate cu art. 368 al. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

S-a stabilit că prin încheierea din 19 mai 2020 a Curții de Apel Bălți nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Procopciuc Angela și i-a fost acordat termen până la 15 iunie

2020 pentru lichidarea neajunsurilor și anume indicarea în cererea de apel a esenței și temeiurilor apelului, argumentele ilegalității sau netemeinicii hotărârii contestate, motivele de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea apelului, inclusiv pentru înregistrarea la Direcția Evidență și Documentare Procesuală (cancelaria) Curții de Apel Bălți a apelului motivat cu semnătura olografă și în atâtea copii câți participanți sunt la proces. Fiindu-i explicat că în caz că nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită.

Instanța de recurs menționează că copia încheierii din 19 mai 200 a Curții de Apel Bălți a fost expediată apelantei, prin intermediul poștei electronice la data de 19 mai 2020 (f.d. 79).

Astfel, se consideră că procedura de comunicare legală a încheierii din 19 mai 2020 a Curții de Apel Bălți a fost respectată.

Însă, deși apelanta a cunoscut despre încheierea din 19 mai 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care i s-a impus depunerea apelului motivat cu semnătura olografă și în atâtea copii câți participanți sunt la proces în cancelaria instanței de apel până la data de 15 iunie 2020, totuși, acestea nu au fost depuse în termenul indicat.

Instanța de recurs consideră că la acest segment sunt relevante prevederile art. 112 alin. (4) Cod de procedură civilă, conform cărora dacă actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori în o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora care încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.

Cu referire la norma de drept enunțată, instanța de recurs apreciază justă constatarea instanței de apel că apelanta nu a înlăturat neajunsurile cererii de apel în conformitate și în termenul indicat în încheierea instanței de apel din 19 mai 2020 și corect a restituit cererea de apel.

Or, instanța de apel prin încheierea din 19 mai 2020 i-a acordat termen suficient, până la 15 iunie 2020, identificând locul concret - cancelaria Curții de Apel Bălți, în care participantul trebuia să prezinte cererea de apel în conformitate cu art. 365 alin. (1) lit. d) Codul de procedură civilă și cu achitarea taxei de stat.

În cazul în care instanța de judecată a stabilit data, ora și locul până la care trebuie efectuată acțiunea procesuală, partea care trebuie să o execute are obligația de a îndeplini acțiunea respectivă în locul specificat până la data și ora indicată în actul de dispoziție judecătorească.

Termenul imperativ stabilit de către instanța de judecată este unul obligatoriu și peremptoriu, asemenea celui prevăzut de lege.

În cauza Perez de Rada Cavanilles v. Spania, 28 octombrie 1998, §§43-44, în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat că stabilirea bazei legale a unei acțiuni de către instanță și termenele -limită pentru introducerea unei acțiuni se numără printre limitările permise ale dreptului de acces la o instanță, cu condiția ca acestea să nu restricționeze accesul unei persoane la un tribunal de o manieră care îi afectează chiar esența dreptului sau când nu urmăresc un scop legitim ori nu există o relație rezonabilă de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul care trebuie atins.

Pornind de la caracterul obligatoriu al actelor judecătorești de dispoziție, justițiabilul trebuie să-și ajusteze conduita la indicațiile reflectate în actul de dispoziție judecătorească emis.

Astfel, Colegiul relevă că recurenta nu a depus până la 15 iunie 2020 în cancelaria Curții de Apel Bălți cererea de apelul motivat cu semnătură olografă în copii pentru toți participanții la proces și astfel soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată privind restituirea cererii de apel în rezultatul nelichidării neajunsurilor, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

Or, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (Malahov vs. Moldova), denotă că „dreptul la o instanță” nu este absolut. Acesta poate fi supus limitărilor, or art. 6 § 1 acordă statului dreptul de a alege liber mijloacele acestui scop. Limitările inclusiv financiare, dreptului de acces al persoanei la o „instanță judecătorească” nu va fi compatibilă cu articolul 6 § 1, decât dacă aceasta urmărește un scop legitim și există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit.

Nu pot fi reținute argumentele recurente expuse pe marginea chestiunii prelungirii termenului pentru depunerea apelului desfășurat, precum că din motive serioase a fost nevoită să plece peste hotarele țării de pe data de 19 mai 2020 până la 18 iunie 2020. În acest sens, instanța remarcă că Procopciuc Angela fiind în cunoștință de faptul imposibilității fizice de a depune apelul motivat, nu era lipsită de dreptul de a solicita prelungirea termenului de depunere a apelului cu anexarea tuturor probelor, imediat după recepționarea încheierii din 19 mai 2020 de a nu da curs apelului și nu ulterior restituirii apelului prin încheierea din 25 iunie 2020.

De asemenea, nu pot fi reținute argumentele recurente precum că instanța din oficiu urma să prelungească termenul acordat prin încheierea din 19 mai 2020 pentru depunerea apelului în condițiile stării pandemice, deoarece acestea nu au relevanță la caz. Or, prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 55 din 17 martie 2020, a fost declarată starea de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 17 martie 2020-15 mai 2020.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea din 25 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Procopciuc Angela.

Se menține încheierea din 25 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Procopciuc Angela împotriva lui Pașa Iurie și Pașa Valentina, intervenient accesoriu Ministerul Justiției cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru